

پایش دقیق منابع آبی و مدیریت مخاطرات طبیعی، پایش ساخت و سازهای غیر مجاز و مخاطرات زیست محیطی از کاربردهای ماهواره خیام عنوان شده است.

از ایستگاه فضایی بایکونور و توسط ماهواره بر سایوز؛

ماهواره خیام از ایستگاه فضایی بایکونور و توسط ماهواره بر سایوز به مدار ۵۰۰ کیلومتری زمین پرتاب شد.

به گزارش اسپادانا خبر، ماهواره سنجشی خیام ۶۰۰ کیلوگرم وزن دارد و مأموریت آن از ایستگاه ماهدشت سازمان فضایی ایران رصد و فرمان‌های ماهواره و داده‌های آن از همین ایستگاه ارسال و دریافت می‌شود.

نعیمی، مدیرکل بهره‌برداری و عملیات سازمان فضایی ایران گفت تا زمانی که ماهواره به دور زمین گردش داشته باشد و دوباره بر روی ایستگاه ماهدشت قرار بگیرد می‌توانیم سیگنال‌ها را دریافت کنیم. ایستگاه ماهدشت مرکز کنترل مأموریت ماهواره خیام است و هم فرمان‌های ماهواره و کنترل وضعیت اینجا ارسال می‌شود و داده‌های ماهواره هم در همین جا دریافت می‌شود.

زارع پور، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات ایران هم گفت:

پرتاب ماهواره خیام آغاز همکاری راهبردی ایران و روسیه در حوزه فضایی است. همکاری‌های فضایی دو کشور مدتی است آغاز شده اما در دولت سیزدهم و با تلاش وزارت ارتباطات و امور خارجه به ثمر نشست. پرتاب این ماهواره برای تامین داده‌های فضایی مورد نیاز کشور گام بلندی است که می‌توانیم از تصاویر با دقت بسیار بالای آن برای ارتقای کاربردهای متنوع از جمله در زمینه‌های کشاورزی، محیط زیست و حوزه‌های مختلف استفاده کنیم. در کنار همکاری راهبردی با کشورهای صاحب نام دنیا که روسیه یکی از دو کشور برتر در جهان است توسعه فناوری بومی فضایی را در دستور کار قرار داده ایم و تا آخر سال به دانش فنی قرار دادن ماهواره‌های سنجشی در مدار ۵۰۰ کیلومتری زمین دست پیدا خواهیم کرد.

وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات افزود:

تا پایان دولت سیزدهم، ماهواره و ماهواره برهای بومی با تلاش دانشمندان خودمان پرتاب خواهد شد.

ماهواره‌های سنجش از دور یا ماهواره‌های تصویربرداری از سطح زمین همچون خیام ماهواره‌هایی هستند که کاربردهای متعددی دارند و در واقع تصویری که از بالا تهیه می‌شود می‌تواند در حوزه‌های مختلف کاربرد داشته باشد از جمله در حوزه‌های تهیه نقشه‌های شهری، نقشه‌های سه بعدی، تهیه مدل ارتفاعی و کاربردهای کشاورزی، پایش محصولات باغی و مدیریت حوادث غیرمترقبه.

•

سفارت روسیه در تهران در حساب اینستاگرام خود نوشته است که ماهواره خیام توسط شرکت‌های روسی ساخته شده و ایران تنها سفارش دهنده آن بوده است.

عیسی زارع‌پور، وزیر ارتباطات ایران در حاشیه جلسه هیئت دولت در جمع خبرنگاران گفت:

دیروز ماهواره خیام از پایگاه قزاقستان که متعلق به روسیه است پرتاب شد که این پرتاب با موفقیت هم انجام گرفت. در این پایگاه فضایی از ده شصت فضاپرواز به ایستگاه‌های فضایی دنیا اعزام می‌شود. افتخار بزرگی برای کشور است که کنار متخصصین روسیه که در این زمینه حدود هفت دهه تجربه دارند قرار گرفتیم و کارهای مشترک انجام دادیم. این ماهواره با دقت بالا 600 کیلوگرم وزن دارد و از جمله کارآیی‌های آن ارتقای بهره‌وری در کشاورزی، مبارزه با زمین‌خواری و کاربردهای گوناگون دیگری است. این ماهواره با همکاری بین ایران و روسیه شکل گرفت و ساخت آن از حدود 5 سال شروع شده بود و یک سال هم بود آماده بود و ما در دولت سیزدهم با کار جهادی توانستیم با دیپلماسی فعال این را با ماهواره بر سایوز 2 که برای اعزام فضاپروازان هم مورد استفاده قرار می‌گیرد پرتاب کنیم و تا الآن چهاربار سیگنال‌های آن در ماهدشت را دریافت کردیم. این کار که از 5 سال پیش آغاز شده بود در دولت سیزدهم با دیپلماسی فعال به نتیجه رسید و ما قرارداد را از خرید به قرارداد انتقال فناوری تغییر دادیم و برای نسخه‌های بعدی هم هماهنگی انجام دادیم. در این حوزه توافقات خوبی برای همکاری‌های مشترک صورت گرفته است.

زارع‌پور گفت:

هم‌اکنون امکان پرتاب ماهواره تا زیر 50 کیلوگرم و قرار دادن در مدار را داریم که آخرین آن ماهواره بر قاصد بود و در دو - سه هفته آینده ماهواره بر جدیدی تست می‌شود که می‌تواند ماهواره‌ای تا 100 کیلوگرم در مدار قرار دهد. **هدف داریم تا پایان دولت ماهواره‌های بالای 500 کیلوگرم را با ماهواره بر ایرانی در مدار قرار دهیم که بتوانیم مانند خیام را با پرتابگر داخلی با موفقیت در مدار قرار دهیم.**

حسن سالاریه، رئیس سازمان فضایی ایران در یک نشست خبری گفت:

ماهواره خیام به سفارش ایران در یکی از شرکت‌های روسی ساخته شده است. این ماهواره بر اساس پارامترهای تعیین شده از سوی ایران و همچنین نظارت ایران به مرحله ساخت رسید و در ایران نیز ما برای دریافت داده‌های این ماهواره علاوه بر تجهیز ایستگاه‌های فضایی موجود اقدام به تهیه ایستگاه‌های سیار نیز در اقصی نقاط کشور کرده‌ایم.

سالاریه با اشاره به همکاری اخیر ایران با کشور روسیه برای دسترسی به ماهواره‌های سنجشی با دقت بالا گفت:

ما این مسیر را ادامه خواهیم داد و در سال‌های آینده قرار است ماهواره‌هایی با دقت بالاتر تولید، پرتاب و مدارگذاری شود تا نیاز کشور مرتفع شود.

رئیس سازمان فضایی ایران ادامه داد:

ماهواره "خیام" در اواسط دهه ۹۰ توسط محققان فضایی کشور با توجه به نیاز روز آن زمان تعریف شده بود. مراحل تحقیقاتی این ماهواره انجام شد و برای اجرایی کردن آن نیاز به دسترسی به ماهواره‌هایی با دقت یک متر بود که این فرایند یک بازه زمانی یک تا دو ساله‌ای را می‌طلبد که پس از انجام مطالعات اولیه و اجرای طراحی مفهومی ماهواره "خیام" مشخصات فنی ماهواره تعیین شد.

وی با بیان اینکه صنعت ماهواره‌سازی به این صورت نیست که بتوان در یک فروشگاه‌ی وارد و آن را سفارش داد گفت:

برای سفارش یک ماهواره نیاز است تا پارامترهایی همچون تعیین مقررات، سیستم‌های مخابراتی، سیستم‌های ارتباطی و سنجشی در پیک‌های مختلف و همچنین کنترل وضعیت و پایداری ماهواره انجام شود. این مراحل در کشور انجام شده است. در دهه ۹۰ که اقدام به ساخت این ماهواره کردیم شرکت‌های مختلفی در دنیا مورد ارزیابی قرار گرفت که پس از شناسایی این شرکت‌ها در نهایت یک شرکت معتبر سازنده روسی انتخاب شد. پس از سفارش این پروژه به شرکت روسی مراحل نظارت بر پروژه در بخش‌های مختلف و همچنین انواع تست‌های آن صورت گرفت و در نهایت این ماهواره به ایران تحویل داده شد و در مدار ۵۰۰ کیلومتری قرار گرفت.

سالاریه گفت:

با توجه به وزن و طیف و دقت، قیمت ماهواره‌های سنجشی متفاوت است و این پروژه حدود ۴۰ میلیون دلار برآورد می‌شود. از آنجایی که صنعت فضایی دارای رقبای زیادی است، باید شرایط روز و توسعه فناوری در نظر گرفته شود و با توجه به تغییراتی که در قرارداد صورت گرفته برای اعلام قیمت نهایی باید قرارداد را مورد مطالعه قرار دهیم.

رئیس سازمان فضایی ایران ادامه داد:

ما بعد از ماهواره "خیام" بومی سازی و ساخت سنجنده های ۸ تا ۴ و ۵ تا ۲ و در نهایت یک متر و کمتر را در دستور کار داریم. رئیس سازمان فضایی ایران در خصوص اعتراضات صورت گرفته در زمینه انتشار اخبار ماهواره "خیام" از روسیه و تاخیر ایران در انتشار این اخبار گفت:

بر اساس قرار داد منعقد شده کنترل و نظارت در اختیار ایران است و همچنین ناظران شرکت سازنده از زمان ساخت تا تحویل و پرتاب نیز باید حضور داشته باشند تا به اتهامات پاسخ دهند. ما علاقه ای نداشتیم تا قبل از داده گیری واقعی از ماهواره "خیام" اطلاعاتی منتشر شود چرا که باید کلیه ایرادات آن مرتفع می شد ولی پایگاه فضایی روسیه بدون هماهنگی با ما نسبت به انتشار اخبار مربوط به ماهواره "خیام" اقدام کرد و بعد از آن ما نیز به طور مناسب اقدام به انتشار اطلاعاتیهایی در این زمینه کردیم. توافق ما این بود که بعد از پایداری ماهواره اخبار آن منتشر شود.

سالاریه در پاسخ به ادعاهای جاسوسی بودن این ماهواره گفت:

ماهواره "خیام" با وزن ۶۰۰ کیلوگرم هرگز نمی تواند جاسوسی باشد چرا که ماهواره های جاسوسی دارای سازه و اندازه مشخص و در مدار مشخص هستند. جاسوسی بودن این ماهواره یک ادعای کودکانه است. خیام یک ماهواره سنجشی، برای کاربرد در حوزه مدیریت منابع، معادن، کشاورزی و محیط زیستی بر اساس استانداردهایی طراحی و ساخته شده است.

او گفت:

سفارش و قرارداد این ماهواره مربوط به قبل از جنگ اوکراین می شود.

سالاریه با اشاره به دلایل انتخاب پایگاه سایوز گفت:

ساخت ماهواره "خیام" با طراحی مفهومی و تعیین پارامترهای محققان ایرانی به شرکت خارجی واگذار شد و در کلیه مراحل بعد از ارسال مدارک و اسناد به ما و تایید آن به مرحله نهایی و پرتاب رسید. وقتی که این ماهواره به مرحله پرتاب رسید، شرکت سازه پایگاه فضایی دیگری را برای پرتاب به ما پیشنهاد کرد ولی ما قبول نکردیم.

وی با بیان اینکه ما پایگاه سایوز را برای پرتاب ماهواره "خیام" انتخاب کردیم اضافه کرد:

این پایگاه در سال های اخیر شکستی در پرتاب های خود نداشته است.

رئیس سازمان فضایی ایران با اشاره به توان کشور روسیه در حوزه فضایی گفت:

روسیه اولین کشوری است که پرتاب ماهواره و اعزام فضا نورد را داشته و بسیاری از کشورهای پیشرو از تجارب روسیه برای توسعه صنعت فضایی خود الگوبرداری کرده اند.

برچسب ها: [وزارت ارتباطات](#) [1]

[ایراهم رئیس](#) [2]

[ولامیر بوتین](#) [3]